

ŻNG.8361.256.2015

DECYZJA Nr 91/2015

Działając na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 5c i 5d ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (tekst jednolity z 2015 r. Dz. U. poz. 678 z późn. zm.) w związku z art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity z 2013 r. Dz. U. poz. 267 z późn. zm.) po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego

Opolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej

1. **Odstępuje od wymierzenia kary pieniężnej** przedsiębiorcy: Zakłady Mięsne UNIMIĘS Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, siedziba: 32-500 Chrzanów, ul. Powstańców Styczniowych 9, Nr NIP 6831705870, z tytułu wprowadzenia do obrotu artykułów rolno-spożywczych o niewłaściwej jakości handlowej – w zakresie oznakowania – w rozumieniu art. 3 pkt 5 ustawy o jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych (tekst jednolity z 2015 r. Dz. U. poz. 678 z późn. zm.) tj. 2 partii przetworów mięsnych.
2. **Umarza w całości postępowanie administracyjne** wszczęte w przedmiotowej sprawie.

Uzasadnienie:

W dniach 18, 21 i 25.08.2015 r. działając na podstawie upoważnienia do przeprowadzenia urzędowej kontroli żywności Nr ŻNG-256/2015 z dnia 17.08.2015 r. inspektorzy reprezentujący Opolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej (zwanego dalej: OWIiH) przeprowadzili kontrolę w sklepie firmowym Nr 28, w Brzegu, ul. Starobrzeska 24, 49-300 Brzeg, należącym do przedsiębiorcy: Zakłady Mięsne UNIMIĘS Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 32-500 Chrzanów, ul. Powstańców Styczniowych 9 (zwanego dalej: *Stroną*).

Kontrolę przeprowadzono na podstawie następujących aktów prawnych:

- × art. 3 ust. 1, 2, 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 882/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt (Dz. Urz. UE L z 2004 r. Nr 165, s.1 z późn. zm.),

- × art. 17 ust. 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (tekst jednolity z 2015 r. Dz. U. poz. 678 z późn. zm.), (zwanej dalej: *ustawą o jakości handlowej*),
- × art. 3 ust. 1 pkt 1, 2 i 6 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (tekst jednolity z 2013 r. Dz. U z 2014 r. poz. 148 z późn. zm.).

W toku kontroli dokonano oceny prawidłowości oznakowania oferowanych do sprzedaży wyrobów wędliniarskich w opakowaniach jednostkowych, stosownie do oznaczeń handlowych zadeklarowanych przez producentów.

W przedmiotowym zakresie ocenie jakości poddano m.in. 2 partie przetworów mięsnych łącznej wartości: 83,70 zł, tj.:

- Parówki z szynki z cielęciną (92% mięsa), KIDS a'100g", w ilości 18 sztuk, w cenie sprzedaży 2,79 zł/szt., wartości 50,22 zł, oznaczone terminem przydatności do spożycia 25/10/2015 oraz numerem partii produkcyjnej 152606002
- Parówki z szynki z wołowiną (92% mięsa), a'100g", w ilości 12 sztuk, w cenie sprzedaży 2,79 zł/szt., wartości: 33,48 zł, oznaczone terminem przydatności do spożycia 25/10/2015 oraz numerem partii produkcyjnej 152606002 (obie partie zwane dalej: *parówkami*).

W wyniku oględzin *parówek* ustalono, iż przedmiotowe przetwory mięsne nie spełniały wymogów jakości handlowej z uwagi na brak poprzedzenia terminu przydatności do spożycia sformułowaniem: „Należy spożyć do...”. Powyższe stanowi naruszenie przepisu określonego w art. 24 ust. 2 oraz wymogów określonych w załączniku X pkt 2 lit. a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1169/2011 z 25 października 2011r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylecia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji WE nr 608/2004 (Dz. Urz. UE L z 2011 r. Nr 304, s.18 z późn. zm.) (zwanego dalej: *rozporządzeniem (UE) nr 1169/2011*).

Artykuł 9 ust. 1 lit. f *rozporządzenia (UE) Nr 1169/2011* ustanawia **obowiązek** podania w oznakowaniu produktu danych szczegółowych dotyczących: daty minimalnej trwałości lub terminu przydatności do spożycia. Zgodnie z art. 24 ust. 2 *rozporządzenia (UE) Nr 1169/2011* odpowiednia data jest podawana zgodnie z załącznikiem X do rozporządzenia. Punkt 2 lit. a niniejszego załącznika ustanawia zasadę, iż termin przydatności do spożycia poprzedza sformułowanie: „Należy spożyć do...”.

Parówki zostały wyprodukowane w Polsce dla: Chrzanowskiej Manufaktury Wędlin Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka Komandytowa, ul. Powstańców Styczniowych 9, 32-500 Chrzanów, a oferowane do sprzedaży w sklepie firmowym Nr 28, w Brzegu, ul. Starobrzeska 24, 49-300 Brzeg należącym do *Strony*, na stoisku samoobsługowym w wydzielonej części sali sprzedażowej.

Powyższe ustalenia zostały udokumentowane w protokole kontroli oraz protokole oględzin, które zostały bez uwag podpisane i odebrane przez Katarzynę Karaś – osobę upoważnioną do reprezentowania *Strony* podczas czynności kontrolnych.

W toku działań pokontrolnych OWIiH skierował do *Strony* będącej równocześnie producentem *parówek* wystąpienie pokontrolne, w którym poinformował o stwierdzonych nieprawidłowościach oraz wniósł o podjęcie stosownych działań mających na celu kierowanie do obrotu handlowego wyrobów oznaczonych zgodnie z obowiązującymi przepisami. *Strona* w piśmie z dnia 22.09.2015 r. (data wpływu pisma 29.09.2015r.) wyjaśniła, iż oznakowanie produktu informacją „termin przydatności do spożycia oraz numer partii produkcyjnej znajduje się na opakowaniu” został naniesiony na folie przed wejściem w życie *rozporządzenia (UE)*

Nr 1169/2011. Ponadto *Strona* wyjaśniła, iż taki zapis wraz z odesłaniem do miejsca, gdzie data jest podana na folii była jej interpretacją zapisu w załączniku X pkt 2 lit. a, do *rozporządzenia (UE) Nr 1169/2011*. *Strona* zobowiązała do naniesienia dodatkowo oznaczenia „należy spożyć do...” przed wydrukiem daty.

Przedstawiony wyżej stan faktyczny i prawny był podstawą do wszczęcia postępowania administracyjnego w przedmiocie wymierzenia kary pieniężnej na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 *ustawy o jakości handlowej*.

W dniu 29.10.2015 OWIHH skierował do *Strony* zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie nałożenia kary pieniężnej z tytułu wprowadzenia do obrotu artykułów rolno-spożywczych niespełniających wymagań jakości handlowej. Jednocześnie w przedmiotowym zawiadomieniu OWIHH poinformował, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie na podstawie art. 10 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 267 z późn. zm.) (zwany dalej: *Kpa*), *Stronie* przysługuje prawo do zapoznania się z aktami sprawy oraz składania wyjaśnień i wniosków dowodowych. OWIHH wyznaczył *stronie* 10 - dniowy termin do zapoznania się z dowodami zebranymi w sprawie, liczony od dnia doręczenia zawiadomienia o wszczęciu postępowania administracyjnego.

Strona skorzystała z przysługującego jej uprawnienia i wypowiedziała się w piśmie z dnia 17.11.2015. W przedmiotowym piśmie *Strona* wyjaśniła, iż skorzystała z prawa określonego w art. 47 oraz art. 55 ust. 1 *rozporządzenia (UE) Nr 1169/2011*, które wskazują, iż środki spożywcze wprowadzone na rynek lub opatrzone etykietą przed dniem 13 grudnia 2014r. mogą pozostać w obrocie do czasu wyczerpania tych środków. Ponadto *Strona* dodała, że jeżeli niezgodności w oznakowaniu nie wpływają negatywnie na zdrowie ludzkie, wymienione wyżej przepisy mogą być zastosowane również w przypadku zapasów nadrukowanych folii.

Strona w piśmie z dnia 17.11.2015 r przekazała również informację o wysokości przychodu osiągniętego w 2014 roku oraz podała średnioroczne zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty.

Opolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej ustalił i stwierdził co następuje:

Zgodnie z przepisem art. 17 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. Urz. UE L z 2002 Nr 31, str. 1 z późn. zm.) (zwanego dalej: *rozporządzeniem Nr 178/2002*), podmioty prowadzące przedsiębiorstwo spożywcze zapewniają na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji zgodność żywności z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów.

Art. 17 ust. 2 *rozporządzenia Nr 178/2002* stanowi, że państwa członkowskie ustanawiają zasady dotyczące środków i kar mających zastosowanie w przypadku naruszenia prawa żywnościowego, przy czym kary te powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

Ustawa o jakości handlowej stanowi w art. 4 ust. 1, że: „**wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania**, oraz dodatkowe wymagania dotyczące tych artykułów, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta”.

Zgodnie z art. 3 pkt 5 *ustawy o jakości handlowej*, przez **jakość handlową** należy rozumieć cechy **artykułu rolno-spożywczego** dotyczące jego właściwości organoleptycznych, fizykochemicznych i mikrobiologicznych w zakresie technologii produkcji, wielkości lub masy oraz **wymagania wynikające** ze sposobu produkcji, opakowania, **prezentacji i oznakowania**, nieobjęte wymaganiami sanitarnymi, weterynaryjnymi lub fitosanitarnymi.

Z przytoczonej powyżej definicji, wynika że oznakowanie środków spożywczych, jest jednym z elementów jakości handlowej.

Przepisy prawa żywnościowego określają szczegółowo jakiego rodzaju informacje należy umieszczać w oznakowaniu artykułów rolno-spożywczych oferowanych do sprzedaży w pojedynczych opakowaniach tj. na każdej z oddzielnie zapakowanych porcji oraz w jak sposób należy to uczynić.

Szczegóły w zakresie oznaczania produktów żywnościowych datą minimalnej trwałości, terminem przydatności do spożycia oraz datą zamrożenia zawiera załącznik X *rozporządzenia (UE) Nr 1169/2011*. Zgodnie z punktem 2 niniejszego załącznika:

Termin przydatności do spożycia jest oznaczany następująco:

a) poprzedza go sformułowanie „Należy spożyć do ...”;

b) sformułowaniu w lit. a) towarzyszy:

- sama data, albo
- odesłanie do miejsca, gdzie data jest podana w etykietowaniu.

Po tych danych szczegółowych następuje opis warunków przechowywania, które muszą być przestrzegane;

c) data składa się z dnia, miesiąca i ewentualnie roku, w takiej kolejności oraz w niekodowanej formie;

d) termin przydatności do spożycia znajduje się na każdej z oddzielnie zapakowanych porcji.

Przedmiotowe uchybienia stanowią naruszenie art. 9 ust. 1 lit. f *rozporządzenia (UE) Nr 1169/2011*, który wskazuje, jakie informacje szczegółowe należy zaliczyć do obowiązkowych. Informacje na temat żywności ujęte na etykiecie każdego opakowania jednostkowego muszą być wyczerpujące i zawierać niezbędne elementy ujęte w przepisach *rozporządzenia (UE) Nr 1169/2011*.

Nadrzędnym celem znakowania artykułów żywnościowych jest dostarczenie kompletnej informacji konsumentowi na temat danego produktu. Prawidłowe oznakowanie środków spożywczych umożliwia właściwą ochronę interesów konsumenta.

Główne przepisy określające wymagania w zakresie oznakowania środków spożywczych zawarte są w *rozporządzeniu (UE) Nr 1169/2011*.

Mając na uwadze wyżej opisane ustalenia faktyczne i prawne należy bezsprzecznie stwierdzić, iż przedmiotowe *parówki* są środkami spożywczymi o niewłaściwej jakości handlowej w rozumieniu wcześniej przytoczonego art. 3 pkt 5 *ustawy o jakości handlowej*.

Biorąc pod uwagę powyższe OWIiH uznał, iż *Strona* naruszyła przepisy prawa żywnościowego i jest odpowiedzialna za wprowadzenie do obrotu przetworów mięsnych nie odpowiadających jakości handlowej.

W polskim ustawodawstwie przepisy karne określone zostały w *ustawie o jakości handlowej*. Artykuł 40a ust. 1 pkt 3 ww. ustawy stanowi: „Kto wprowadza do obrotu artykuły rolno – spożywcze nieodpowiadające jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej lub deklarowanej przez producenta w oznakowaniu tych artykułów, podlega karze pieniężnej w wysokości do pięciokrotnej wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie tych artykułów rolno - spożywczych do obrotu, nie niższej jednak niż 500 zł”.

OWIiH w myśl art. 40a ust. 5 *ustawy o jakości handlowej*, ustalając wysokość kary pieniężnej uwzględnił stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia, zakres naruszenia oraz dotychczasową działalność podmiotu na rynku artykułów rolno - spożywczych i wielkość jego obrotów, a także wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych.

Dla zastosowania przepisu *ustawy o jakości handlowej*, nie jest wymagane przypisanie winy podmiotowi wprowadzającemu do obrotu produkt żywnościowy o niewłaściwej jakości handlowej. Przepis ten jest wyrazem odpowiedzialności administracyjnej, która ma charakter obiektywny,

a więc wystarczy już sam fakt zachowania naruszającego taki przepis. Jak wskazywał Trybunał Konstytucyjny m. in. w wyroku z dnia 7 lipca 2009 r. sygn. akt K 13/08 (OTK - A 2009/7/105; LEX nr 504061) cechą charakterystyczną sankcji administracyjnej jest założenie stosowania jej automatycznie względem podmiotu ponoszącego odpowiedzialność obiektywną za naruszenie ustawowych przepisów. Sankcja administracyjna ma przede wszystkim funkcję prewencyjną, co nie wyłącza również jej charakteru dyscyplinująco-represyjnego.

Odwołując się do wskazanych wyżej przesłanek **OWI IH** ustalił:

Stopień szkodliwości czynu, polegający na wprowadzeniu do obrotu 2 partii *parówek* niewłaściwie oznakowanych, **OWI IH** ocenił jako **niski**. Brak określenia sformułowania: „Należy spożyć do...” w oznakowaniu handlowym opisywanych w niniejszej decyzji przetworów mięsnych naruszył interes konsumentów. Przepisy prawa żywnościowego precyzyjnie regulują zakres informacji, jaki konsument powinien otrzymać w momencie dokonania zakupu danego produktu. Stwierdzone uchybienia naruszały ogólne zasady dotyczące informacji na temat żywności, określone wprost w art. 3 *rozporządzenia (UE) Nr 1169/2011*, stanowiącym, iż: „podawanie informacji na temat żywności służy wysokiemu poziomowi ochrony zdrowia i interesów konsumentów.

Zakres naruszenia OWI IH ocenił jako **niski**, ponieważ na opakowaniach *parówek* podana była informacja o terminie przydatności do spożycia. Brak wyrażenia poprzedzającego datę „należy spożyć do...”, przy jednoczesnym jej uwidocznieniu, nie narusza bezpośrednio interesu konsumentów i nie ma znaczącego wpływu na dokonanie świadomego wyboru produktu. Mając na uwadze fakt, iż na opakowaniach jednostkowych *parówek* znajdowała się informacja o terminie przydatności do spożycia ze wskazaniem miejsca, w którym nadrukowana jest data w formie: dd/mm/rr, konsument mógł pozyskać informację do kiedy może spożyć produkt, pomimo braku sformułowania: „należy spożyć do...”. Ponadto **OWI IH** uwzględnił fakt, iż stwierdzona niewłaściwa jakość handlowa *parówek*, w omawianym przypadku, nie narusza interesu ekonomicznego konsumenta oraz nie pozbawia go istotnych informacji o produkcie, które mogłyby determinować decyzję o jego zakupie. Podkreślenia wymaga fakt, iż *Strona*, jako producent i profesjonalista, powinna wykazać się odpowiednią wiedzą i dbałością o wprowadzanie do obrotu handlowego wyrobów odpowiadających jakości handlowej.

OWI IH wziął pod uwagę również **dotychczasową działalność przedsiębiorcy**. Ze zgromadzonego materiału wynika, iż *Strona* po raz pierwszy naruszyła przepisy *ustawy o jakości handlowej*.

Kolejną przesłankę wpływającą na wymiar kary pieniężnej, którą uwzględnił **OWI IH** jest **wielkość obrotów oraz przychodu Strony**. Na podstawie złożonej przez *Stronę* deklaracji dotyczącej średniorocznego zatrudnienia pracowników **OWI IH** stwierdził, iż *Strona* nie mieści się w klasyfikacji przedsiębiorców wynikającej z ustawy z dnia 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jednolity z 2015r. Dz. U., poz. 584 z późn. zm.) tj. w art. 104-106 (mikro, małych i średnich) przedsiębiorców. Ponadto **OWI IH** przy wymierzaniu kary wziął pod uwagę przychód osiągnięty przez *Stronę* w 2014 roku, zadeklarowany przez nią w piśmie z dnia 17.11.2015r. Powyższe w ocenie organu wskazuje na znaczny potencjał ekonomiczny *Strony* i mocną pozycję na rynku.

Ostatnią przesłanką mającą wpływ na wymiar kary jest **wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych**. W przedmiotowej sprawie łączna wartość 2 partii *parówek* wynosi 83,70zł. W ocenie organu nie jest to znacząca wartość i stanowi również przesłankę łagodzącą.

W związku z powyższym OWIiH orzeka jak w sentencji decyzji.

OWIiH uznał, iż odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej mieści się w ustawowo wyznaczonych granicach i spełni swój skutek prewencyjny, pomimo bezsprzecznej odpowiedzialności *Strony* za wprowadzenie do obrotu produktów o nieodpowiadających jakości handlowej.

z up. Opolskiego Wojewódzkiego
Inspektora Inspekcji Handlowej

Anna Lubczyńska
Naczelnik Wydziału Ochrony Konsumentów

.....
Opolski Wojewódzki
Inspektor Inspekcji Handlowej

Pouczenie:

- Na podstawie art. 127 §1 i 2 oraz art. 129 §1 i 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity z 2013 r. Dz. U. poz. 267 z późn. zm.), od decyzji przysługuje stronie odwołanie w terminie 14 dni do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie, ul. Plac Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa, za pośrednictwem Opolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, ul. 1 Maja 1, 45 – 068 Opole.
- Zgodnie z art. 16 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity z 2013 r. Dz. U. poz. 267 z późn. zm.) decyzja ostateczna to decyzja wydana w pierwszej instancji i niezaskarżona w odpowiednim terminie.
- Wniesienie odwołania w terminie wstrzymuje wykonanie decyzji.

Otrzymują:

- 1) Zakłady Mięsne UNIMIĘS Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
ul. Powstańców Styczniowych 9
32-500 Chrzanów
2. BA w/m
3. a/a